

Tartuntatautilain mukaiset toimivaltuudet

**johtaja Jaska Siikavirta
STM**

27.08.2020

TARTUNTATAUTILAIN MUKAISET TOIMIVALTUUDET RAJANYLITYSPAIKOILLA

Lakisääteiset toimenpiteet rajanylitystilanteissa perustuvat

- vapaaehtoiseen testaukseen
- mahdollisesti pakolliseen testaukseen
- todettujen tartuntaketjujen jäljitykseen
- karanteeniin
- eristämiseen

Muut toimenpiteet ovat ohjauksellisia, ja perustuvat esimerkiksi omaehtoiseen karanteenisuositukseen sekä muihin tartuntojen leviämistä ehkäiseviin suosituksiin.

Tartuntatautilain mukaiset toimivaltuudet yleisesti

STM – yleinen, strateginen ohjaus ja valtakunnallisten tilanteiden johtaminen

THL – valtakunnallinen sisältöohjaus, epidemiologinen tilannekuva ja arviointi, asiantuntijatuki eri viranomaisille

AVI – kuntien ja kuntayhtymien valvonta sekä siihen kuuluva ohjaus, viranomaistoiminnan tarvittava yhteensovittaminen, eräät hallinnolliset päätökset

Sairaanhoitopiiri – alueensa operatiivinen ohjaus ja asiantuntijatuki, operatiiviset toimenpiteet

Kunta / kuntayhtymä – operatiiviset toimenpiteet, päätökset ja niiden toimeenpano

TARTUNTATAUTILAIN MUKAISET TOIMIVALTUUDET RAJANYLITYSPAIKOILLA

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos – asiantuntijatuki ja sisältöohjaus (TtL 7 §)

- THL:n vastuulla on asiantuntemuksensa nojalla arvioida maahan saapuvien asettamaa tartuntatautiriskiä sekä tukea ja ohjata muiden terveystoimijain toimintaa näiden riskien edellyttämässä toimenpiteissä.
- THL:n tulee tuottaa tietoa riskien vakavuudesta, luonteesta sekä arvioida tarpeet riskien torjumiseksi tarpeellisista tartuntatautilain mukaisista toimenpiteistä, samoin kuin näiden toimenpiteiden tilannekohtaisessa harkinnassa käytettävän lääketieteellisen harkinnan kriteereistä.
- Konkreettisesti tämä edellyttää mm. arviota siitä, mistä lähtömaista Suomeen saapuvien osalta on rajanylityspaikalla noudatettava korostettuja tartuntatautien torjuntatoimenpiteitä, kuten maahan saapuvien testausta ja mahdollisia karanteenitoimenpiteitä. Samoin edellytetään ohjausta ja suositusta siitä, mitä toimenpiteitä rajanylitystilanteessa olisi syytä toteuttaa kussakin riskitilanteessa.

TARTUNTATAUTILAIN MUKAISET TOIMIVALTUUDET RAJANYLITYSPAIKOILLA

Aluehallintovirasto – valvonta ja eräät päätökset (8, 15 ja 16 §)

- Aluehallintoviraston pääasiallinen tehtävä on valvoa sitä, että sairaanhoitopiirit, muut kuntayhtymät ja kunnat noudattavat tartuntatautilain mukaisia velvollisuuksiaan rajanylityspaikkojen tartuntatorjunnassa THL:n antaman sisältöohjauksen mukaisesti.
- Virasto itse ei ole tartuntatautien torjuntaa sisällöllisesti ohjaava viranomainen. Valvontatehtävään kuuluu kuitenkin velvollisuus ohjata valvottavia sen suhteen, mitä lainsäädäntö, oikeuskäytäntö ja THL:n sisältöohjaus edellyttävät. Tämä koskee myös muun soveltuvan sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön sisältöä.
- Viraston toimivaltaan kuuluu myös rajanylityspaikoilla tehdä päätöksiä testauksesta, mikäli päätösten lakisääteiset edellytykset täyttyvät. Mikäli kunta tai kuntayhtymä ei järjestä testausta ja virasto THL:n ohjaukseen nähden arvioi testauksen tarpeelliseksi, virasto voi määrätä testauksen suoritettavaksi. Lisäksi, mikäli se on yksittäistapauksessa välttämätöntä, virasto voi määrätä henkilölle testaukseen osallistumisen pakolliseksi.

TARTUNTATAUTILAIN MUKAISET TOIMIVALTUUDET RAJANYLITYSPAIKOILLA

Kunnat ja kuntayhtymät

- Vastuu konkreettisten toimenpiteiden järjestämisestä ja suorittamisesta rajanylityspaikalla on alueen kunnalla sen mukaisesti, kuin lainsäädäntö ja THL:n sen mukaisesti antama sisältöohjaus sekä kunnan suorittama lain mukainen harkinta edellyttävät.
- Toimenpiteitä ovat ohjauksen ja neuvonnan lisäksi testauksen järjestäminen ja toteutus, tartuntojen jäljitys, karanteeni- ja eristyspäätökset sekä niiden toimeenpano